

Από μια περιπλάνηση στο Μέγα Σπήλαιο, τη Ζαχλωρού έως και το Διακοφτό με άξονα πάντα το θαυμαστό φαράγγι.

Διασχίζοντας το ρέμα της Βούρας

ΚΕΙΜΕΝΟ- ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ: ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Ο μυθικός Ηρακλής, ζώντας ψηλά στις νεραϊδοκορφές του Χελμού και του Ερύμανθου, γνώρισε κι ερωτεύτηκε κάποτε τη **Βούρα**, την κόρη του Νεφελιγέρετν και της Ελίκης, η οποία ζούσε στα παράλια του Αιγίου. Αγωνιώντας να τη συναντήσει και μην μπορώντας να καταφορίσει εύκολα στον Κορινθιακό, επιδόθηκε, κατά το μύθο, στο άνοιγμα ενός περάσματος (στενού), ανάμεσα στο Παναχαϊκό και το Χελμό, ώστε να φτάσει κάτω στη θάλασσα και να συναντήσει την

κάθε κυκλοφορία συρμών και ελευθερώθηκε η γραμμή, άναψε το πράσινο φως για να την “καταλάβουν” οι φανατικοί των βουνίσσιων αθλημάτων και οι περιπατητές. Εννοείται ότι όσο λειτουργούσε, τα παλιά χρόνια ο συρμός του Οδοντωτού, απαγορεύονταν η περιφορά και η διάσχιση των περιπατητών, πράγμα που με τον καιρό ατόνησε και σήμερα πια, μετά την επαναλειτουργία του οδοντωτού, συμβαίνει να κινούνται περισσότεροι άνθρωποι από τους συρμούς του ιδιότυπου τρένου, σε μια αγαστή, ωστόσο, κυκλοφορία.

Η διάσχιση του Βουραϊκού αποτελεί σήμε-

Η παλιά εγκαταλελειμμένη γραμμή του οδοντωτού στη θέση «Πόρτες».

αγαπημένη του.

Αυτό το πολύ στενό πέρασμα, ανάμεσα στις άγριες και κατακόρυφες ορθοπλαγιές του Χελμού που έγινε φαράγγι, ονομάστηκε από το όνομα της Βούρας, **Βουραϊκός**.

Σήμερα είναι γνωστό στον περισσότερο κόσμο ως χαράδρα του Βουραϊκού ποταμού. Εγινε όμως διάσημη η χαράδρα αυτή εξ αιτίας του Οδοντωτού Σιδηρόδρομου που χαραχτηκε στα σπλάχνα του φαραγγιού, για να συνδέσει τα παράλια του Αιγίου με την περιοχή των Καλαβρυτών.

Αυτή τη χαραγμένη γραμμή του Οδοντωτού ανακάλυψαν πολλοί ορειβάτες και φυσιολάτρες και την ενέταξαν στα προγράμματα διάσχισης ορεινών διαδρομών. Από τότε δε που διακόπηκε – όπως και του «Μουτζούρη» το τρενάκι – η λειτουργία καθώς και

ρα ένα από τα πιο αγαπημένα σπορ στα οποία επιδίδονται οι Έλληνες. Η κατάβαση του φαραγγιού γίνεται με τα πόδια, με ποδήλατο βουνού είτε με canyoning.

Ωστόσο υπάρχει μια ποικιλία και αναδοχή συνδυασμών στις διαδρομές που μπορεί να γίνουν σε όλο το φάσμα της σιδηροδρομικής γραμμής. Μπορεί να εντάξει κανένας σε αυτές είτε μια κυκλική πορεία με ανάβαση από το Ρούσκιο και κατάβαση του Βουραϊκού, είτε μια διάσχιση του όρους Σκεπαστού και των πολύ σπουδαίων ιστορικών περιοχών της Πλατανιώτισσας και της Κερπινής, είτε μία πεζοπορία από το Διακοφτό ως τα **Νιάματα** με επιστροφή είτε και, το ωραιότερο από όλα, ένας συνδυασμός δηλαδή ορειβατικής πορείας μέχρι το Μέγα Σπήλαιο και κατάβαση του φαραγγιού.

Αυτή την τελευταία επιλογή – την ανάβαση από τη Ζαχλωρού στη Μονή του Μεγάλου Σπηλαίου, τη διάσχιση του οροπεδίου της Βούρας και την κατάβαση από το σταθμό της Κερπινής ως το Διακοφτό – θα αναλάβουμε να πραγματοποιήσουμε μια μέρα του φετινού Οκτώβρη.

Η εμπειρία των πολλαπλών αναβάσεων από το Διακοφτό ως τη Ζαχλωρού και η γνώση του ορεινού πεδίου της Αχαΐας, ανάμεσα από τα βουνά του Χελμού, του Παναχαϊκού και του Ερύμανθου, αποτέλεσε την αιτία αλλά και το κίνητρο για την προετοιμασία και την πραγματοποίηση αυτής της ορεινής διάσχισης, η οποία θεωρείται ως μια από τις πιο συγκλονιστικές στον ελλαδικό χώρο.

Το **Εθνικό Πάρκο του Βουραϊκού**, όπως έχει χαρακτηριστεί από την Πολιτεία, είναι προστατευμένο από το καθεστώς της Natura 2000 κι έχει τύχει της ευμενούς διαχείρισης, αλλά και αντιμετώπισης, τόσο από τους φορείς, όσο και από τους περιπατητές. Είναι ένα υγιές οικοσύστημα με ένα δυναμικό τοπίο ιδιαίτερου φυσικού κάλλους που περιλαμβάνει άγριους γκρεμούς, έντονα αναπτύγματα ασβεστολίθων, εντυπωσιακές ορθοπλαγιές, πλατανοδάση και ορμητικά νερά. Ιδιαίτερα τα πετρώματα είναι ποικιλόμορφα, διότι περιλαμβάνουν κροκαλοπαγή, ασβεστόλιθους, ραδιολαρίτες και ιζηματογενή που προήλθαν από την συναρπαστική διαδικασία της αποσάθρωσης, μέσω της “διαγένεσης” που αποτελεί και το χαρακτηριστικό του τοπίου.

Η φαντασμαγορία των τοπίων του και των εναλλακτικών σχηματισμών, από ανεμόβραχα και πέτρινα κρεμαστάρια, συναρπάζει και τον πιο απαιτητικό φυσιολάτρη, για αυτό και γίνεται ένα από τα ελκυστικότερα ορεινά διαβήματα των ανθρώπων της φύσης.

Σε μια από αυτές τις ανυπέρβλητες ορθοπλαγιές του φαραγγιού είναι χτισμένο το επιβλητικό και ιστορικό μεγαλομοναστήρι του **Μεγάλου Σπηλαίου**, ψηλά πάνω από τη δασωμένη κοιλάδα της Βούρας μια ώρα περίπου, με τα πόδια, από το σιδηροδρομικό σταθμό της Κάτω Ζαχλωρούς.

Στις βαθιές και ονειρεμένες κοίτες της κοι-

λάδας του Βουραϊκού κρύβονται ακόμη οι υπέροχες υδρόβιες **βίδρες** που μπορεί να τις συναντήσει κανένας κρυμμένες από τα αγοραία βλέμματα, δίπλα από τις όχθες του. Πάνω από το ρουμάνι του φαραγγιού γυροπετούν βραχοπερίστερα, κικκινέζια, φιδαιοί, χρυσαετοί και πετρίτες. Ακόμη ζουν εδώ πάνω και μερικά από τα τελευταία εναπομείναντα ζευγάρια του όρνιου.

Η φύση γύρω μας εμπλουτίζεται από τους καταπληκτικούς διάνθους, τα κολχικά και τις ανεμώνες. Ακόμη – ακόμη συναντάμε την περίφημη αχιλλεία και αρκετές καμπανούλες, δύο από τα πολλά ενδημικά αγριολούλουδα της Πελοποννήσου.

Στο μήκος του φαραγγιού, ενός φαραγγιού που εγκλείεται στα περίπου πέντε χιλιόμετρα, έχουν χτιστεί πολλές λίθινες και σιδερένιες γέφυρες, σιδηροδρομικού τύπου και αρκετές σήραγγες, με ιδιαίτερη κι εντυπωσιακή αρχιτεκτονική.

Το ευτύχημα είναι πως το φαράγγι και ο οδοντωτός διατηρούν την αρχική υποδομή της κατασκευής που, παρόλη τη διαδρομή των 120 χρόνων, δεν έχει αλλοιωθεί

Κάτω από τα βράχια της Κερπινής.

στο ελάχιστο. Η κατασκευή αυτή άρχισε το **1889** και περατώθηκε ύστερα από επτά χρόνια.

Όλο το μήκος της γραμμής που κατασκευάστηκε, με αφετηρία το Διακοφτό και κατάληξη τα Καλάβρυτα, είναι **22.300** μέτρα. Από αυτά, τα τρισήμισι χιλιόμετρα περίπου, είναι κατασκευασμένα με την ειδική οδόντωση, οπλισμένη με σιδερένιο γρανάζι, δηλαδή, που βρίσκεται στη μέση των δύο τροχιών και λίγο υπερυψωμένο. Το πλάτος τη γραμμής δεν ξεπερνάει τα εβδομνταπέντε εκατοστά του μέτρου. Τα δόντια της γραμμής μαζεύονται με έναν εντυπωσιακό σχηματισμό, λαξεύοντας τη γραμμή και ροκανίζοντας τη διαδρομή.

Από τα 22.300 μέτρα του συνολικού ανύσματος της σιδηροδρομικής γραμμής, εμείς θα κάνουμε τα **18.200** μέτρα, όσα αντιστοιχούν στη διαδρομή Κερπινή – Διακοφτό. Το υπόλοιπο τμήμα της γραμμής

Ο Σιδηροδρομικός σταθμός της Ζακλωρούς.
Σιδερένια τοξωτή γεφύρωση πριν το σταθμό της Ζακλωρούς.

είναι αδιάφορο, διασχίζει έναν ξερότοπο της κοιλάδας των Καλαβρύτων και βαδίζει δίπλα από τον οδικό άξονα Τράπεζας – Καλαβρύτων. Συνεπώς δεν έχει κανένα ενδιαφέρον και δεν προτείνεται για περπάτημα. Η ενδιαμέση κίνηση προς το Μέγα Σπήλαιο ποικίλλει τη διάσχιση, δεν απομακρύνεται από τη χαράδρα, η οποία έτσι κι αλλιώς δεν χάνεται ποτέ από τα μάτια μας, όσο ανηφορίζουμε προς το ιστορικό μοναστήρι.

Η κίνησή μας έχει ως εξής:

Ξεκινούμε από το Διακοφτό με τον συρμό του Οδοντωτού, στις **10.30**. Σε τρία τέταρτα περίπου το τρένο και αφού κάνει δύο στάσεις στα **Νιάματα** και στα **Τρίκλια**, θα φτάσει στο σταθμό της **Κάτω Ζακλωρούς**, που αποτελεί και το πιο ενδιαφέρον κομμάτι της διαδρομής του. Ενδιαφέρον, όσον αφορά τον σταθμό, την ξεκούραση για όσους περπατάνε σε ολόκληρη τη γραμμή είτε ανηφορίζοντας είτε κατηφορίζοντας και ως αφετηρία της ανάβασης στο Μέγα Σπήλαιο.

Εδώ βρίσκονται δυο ωραίες ταβέρνες, με ντόπια προϊόντα, ένα υποτυπώδες, αλλά πα-

ραδοσιακό ξενοδοχείο κι ένας ωραίος – ο ωραιότερος της γραμμής - σιδηροδρομικός σταθμός, με δίρριχτη κεραμιδένια στέγη.

Εδώ, σε αυτόν το σταθμό, θα κατεβούμε και θ' αρχίσουμε την ημερήσια πορεία μας στο εξαιρετικά δυσπρόσιτο και σκληροτράχηλο αυτό τοπίο της χώρας μας. Το δυσπρόσιτο έγκειται στην απότομη ορθοπλαγιά που ζώνει το φαράγγι και από τις δύο πλευρές του και καθιστά το πέρασμα όχι μόνο απολαυστικό μα και συναρπαστικό.

Φαράγγια στην Ελλάδα υπάρχουν αμέτρητα. Τα περισσότερα είναι απροσέγγιστα στον πολύ κόσμο και, για το λόγο αυτό, άγνωστα. Είναι γνωστά και προσβάσιμα στους εξειδικευμένους διασχιστές (καταβάσεις κατακόρυφων σχισμών - canyoning με ραπέλ – τα περισσότερα των οποίων γέμουν από καταρράχτες). Αυτά τα τοπία είναι, ωστόσο, για λίγους.

Υπάρχουν όμως και φαράγγια που δεν χρειάζονται εξοπλισμό και διασχίζονται, με λίγη τόλμη παραπάνω, και με έναν απολαυστικό περίπατο. Τέτοιο μικτό φαράγγι είναι του Βουραϊκού, το οποίο μπορεί να περπα-

Ο παλιός συρμός στο Σταθμό του Διακοφτού.
Η Μονή Μεγάλου Σπηλαίου. ΦΩΤ. Α. ΚΑΝΝΑΣ

τιέται ολόκληρο με τα πόδια, κατά μήκος της ανοιχτής γραμμής, αλλά διασχίζεται και από τους ειδικούς διασχιστές μέσα από την κοίτη του, σε ορισμένα σημεία της οποίας υπάρχουν εκπληκτικά όμορφα σιφόνια, βάραθρα και καταβόθρες.

Από την πλαϊνή δεξιά μεριά της δεύτερης ταβέρνας φεύγει ένα πετραδερό μονοπάτι που ανηφορίζει στην αρχή μεσ' από θάμνους και αβραγίες. Τα πατήματα είναι σταθερά, παρόλο που βαδίζουμε επάνω και δίπλα από στουρναρόπετρες και βραχολίθαρα. Όσο ανηφορίζουμε τόσο πιο πανοραμικό μάς αποκαλύπτεται το τοπίο της χαράδρας, αλλά και οι κάθετες τομές των ορθοπλαγιών που δεσπόζουν και στις δύο πλευρές της. Σε ένα ελάχιστο τμήμα της μιας ορθοπλαγιάς είναι σφηνωμένη η χάραξη της γραμμής που κινείται παράλληλα με το ρέμα του Βουραϊκού.

Η κατεύθυνσή μας είναι νότια, καθώς ανηφορίζουμε προς τις κορυφές των βόρειων δασωμένων υπωρειών του Χελμού. Εντυ-

πωσιακά εμφανίζονται, η μία μετά την άλλη, όλες οι απότομες πλαγιές και οι κρεμάμενοι βράχοι.

Η διαδρομή κρατάει μία ώρα περίπου και δέκα λεπτά, όταν φτάνουμε στο πλάτωμα που φιλοξενεί ένα καινούργιο διαμονητήριο. Λίγα μέτρα ψηλότερα από το δρόμο αποκαλύπτεται το θηριώδες οκταόροφο κατασκεύασμα της μονής, που όμως, δεν διεκδικεί δάφνες αρχιτεκτονικού θαυμασμού.

Η μονή του Μεγάλου Σπηλαίου κουβαλάει μεγάλη ιστορία. Όσοι ανέβηκαν ως τα Καλάβρυτα θα είδαν, δέκα χιλιόμετρα πριν από αυτά, εκείνο το επιβλητικό οκταόροφο μεγαθήριο που είναι κολλημένο στην ορθοπλαγιά του Βουραϊκού.

Πρωτοχτίστηκε το έτος **361** μ.Χ. από δύο περιπλανώμενους μοναχούς, τον **Συμεών** και το **Θεόδωρο**, που ψάχνοντας ένα απόμερο σημείο βρέθηκαν μπροστά σε μια μεγάλη σπηλιά, κάτω από αυτόν τον εντυπωσιακό βράχο, πάνω από το Βουραϊκό, σε υψόμετρο **900** μέτρων. Αυτά λέει ο θρύλος,

για το μοναστήρι.

Η μονή είναι αφιερωμένη στην **Παναγία τη Βρεφοκρατούσα** και σύμφωνα με ένα θρύλο, πάλι, φέρεται να είναι έργο του **Ευαγγελιστή Λουκά**. Καταστράφηκε από τους εικονομάχους το **840** μ.Χ., αλλά χτίστηκε ξανά, από τα βάζα του, από τον **Ανδρόνικο τον Β΄ τον Παλαιολόγο** αποκτώντας αμύθητη περιουσία, από τα πολύτιμα αφιερώματα, αλλά και ακίνητα σε όλο τον ελληνικό χώρο που φτάνουν μέχρι τη Μικρασία.

Τελευταία φορά καταστράφηκε από τους Γερμανούς το **1943**, την επόμενη μέρα της εκατόμβης των Καλαβρυτινών. Οι Γερμανοί, περνώντας από το μοναστήρι έβαλαν φωτιά και τόκαψαν σκοτώνοντας όλους τους καλόγερους. Σώθηκαν όμως αναρίθμητα κειμήλια, λείψανα, εικόνες, ξυλόγλυπτα και εκκλησιαστικά σκεύη αμύθητης αξίας, που φυλάσσονται στο μουσείο της μονής.

Βγαίνοντας από το μοναστήρι παρακαλούμε κάποιον από τους επισκέπτες που έχουν προορισμό τα Καλάβρυτα να μας μεταφέρει για πέντε χιλιόμετρα περίπου ως τη διασταύρωση της Κερπινής. Από εκεί θα βρεθούμε σε λίγο στον μικρό και χαριτω-

μένο σιδηροδρομικό σταθμό της Κερπινής, στο 18^ο χιλιόμετρο και 200 μέτρα από την αφετηρία του Οδοντωτού, μια διαδρομή που θα την ακολουθήσουμε αντίστροφα, διασχίζοντας την κοιλάδα αρχικά, έπειτα τους στενούς πόρους, την παραποτάμια διαδρομή και τέλος το φαράγγι του Βουραϊκού ποταμού.

Βρισκόμαστε σε υψόμετρο **700** μέτρων από τη θάλασσα. Η περιπέτεια αρχίζει από δω και θα κρατήσει, όσο να πατήσουμε τ' ακρόγιαλα του Κορινθιακού. Στο μεταξύ η φύση θα ντυθεί με ένα σωρό αλλαγές και θα μας υποδεχτεί πάνω, ακριβώς, στην καλή της ώρα. Γύρω μας απλώνεται το μεγάλο πλατό της κοιλάδας του Βουραϊκού. Η σιδηροδρομική γραμμή σφηνώνεται μέσα στην παραποτάμια βλάστηση που γιγαντώνεται εξ αιτίας των υδρόγειων παροχών. Οι μικρές λευκές λιθόγλυπτες πινακίδες καταγράφουν την απόσταση **ανά διακόσια μέτρα**.

Σε ένα τέταρτο περίπου εισχωρούμε στην ολική απόλαυση του πλατανόδασου. Στα αριστερά μας υψώνονται οι γρανιτένιοι κρεμαστοί κίπποι της Βούρας που έχουν χρώμα κανελόγκριζο. Είναι οι περίφημοι

Μεταλλικό γεφύρι στον Βουραϊκό, ένα από τα έντεκα συνολικά.

κρεμάμενοι πύργοι των κροκαλοπαγών πετρωμάτων. Σε άλλα πέντε λεπτά διακρίνουμε, στην αρχή περίπου της λαγκαδιασμένης ζώνης, την πρώτη από τις αναρίθμητες και πανέμορφες, σιδερένιες, γέφυρες της διαδρομής. Είναι καμπυλωτή, με τεράστια σιδερένια πριτσίνια και τάκους και δένεται από δύο λίθινους ντόκους.

Σε σαράντα λεπτά διακρίνουμε ψηλά, απάνω από έλατα, το πολυδύναμο κτίσμα του Μεγάλου Σππλαιίου. Φαίνεται ως μία κουκίδα κατάλευκη μέσα στο σμαραγδένιο δάσος των αείφυλλων.

Στα πενήντα λεπτά της ώρας και στα **14.600** μέτρα, από το Διακοφτό, τελειώνει το πλατανόρεμα και τη γραμμή διασχίζει ο δρόμος που οδηγεί στην **Ανω Ζαχλωρού**. Από το σημείο αυτό αρχίζει να στενεύει η χαράδρα και να πλουταίνει η παραποτάμια φύση. Μια ιτιά καμαρωτή – η εύθραυστη ιτιά, όπως την αποκαλούν – ζώνει τις όχθες του ποταμού.

Στα **14.200** μέτρα, σε μία ακριβώς ώρα, συναντούμε τα πρώτα έλατα και ύστερα από

διακόσια μέτρα ξαφνιαζόμαστε από την ύπαρξη ενός υπέροχου τοξωτού γεφυρώματος που βυθίζεται στον πάτο της χαράδρας. Γι αυτό και είναι δυσδιάκριτο. Αιφνιδιάζομαι, γιατί δεν εγνώριζα την ύπαρξή του, αλλά ούτε και είναι καταγεγραμμένο στα κιτάπια των γεφυρολόγων της Ελλάδας. Συνεχίζοντας την απολαυστική μας πορεία στις εμπασίες της χαράδρας, στα **13.400** μέτρα και μην έχοντας καταλαγιάσει ακόμη η ωραία και απότομη εμφάνιση του μονότοξου γεφυριού, ένα άλλο γκρεμισμένο πέτρινο γεφύρι – ευκολότερα ορατό αυτό – εμφανίζεται λίγο κάτω από τη γραμμή. Έχει πέσει το μεγαλύτερο μέρος του κι έχει απομείνει μονάχα το ένα βάθρο και λίγο από το στηθαίο του. Το περίεργο είναι ότι από την άλλη μεριά της όχθης – που δεν είναι όχθη, αλλά κάθετος βράχος – δεν φαίνεται πέρασμα ή μονοπάτι ανόδου, καθώς η ορθοπλαγιά υψώνεται απότομα και κατακόρυφα πάνω από τη χαράδρα.

Στη μιάμιση ώρα από την Κερπινή και στα **13.200** μέτρα η κάθετη αυτή ορθοπλαγιά

Το πέτρινο τοξωτό γεφύρι του Βουραϊκού.

εμπλουτίζεται από καταπληκτικά νερένια σχέδια που αποτελούν μια ξεχωριστή και ιδιαίτερη φόρμα καλλιτεχνικών εντυπωμάτων, εδώ μέσα στο Βουραϊκό.

Σε πέντε λεπτά ακόμη – στα **12.600** μέτρα – φτάνουμε στη λαγυμένη βλάστηση της Ζακλωρούς και στο πλάτωμα του σταθμού. Η είσοδος σε αυτό ο ξεχωριστό και παραδεισένιο τοπίο δυναμιτίζεται από την όμορφη παρουσία ενός εκπληκτικού σιδερένιου γεφυρώματος που παλιότερα σηματοδοτούσε το πέρασμα και την ένωση της Ζακλωρούς με το Μέγα Σπήλαιο.

Οι δύο ταβέρνες δίπλα από τη γραμμή, τα πλατάνια, τα σφένταμα και οι ιτιές, τα μπαλκόνια που κρέμονται πάνω από τα πλατώματα, η νεραϊδένια καταρροή του ποταμού και τέλος ο σιδηροδρομικός σταθμός, με τη δίρριχτη στέγη του και τα βυζαντινού τύπου κεραμίδια συνθέτουν ένα πολυδύναμο κομβικό σημείο, το οποίο δεν εγκαταλείπεις εύκολα, για να συνεχίσεις τη διαδρομή σου.

Από τον κορμό ενός πλατανιού κρέμεται μια περίτεχνη βρυσούλα που στάζει το

δροσερό νάμα των παρακείμενων πηγών. Οι πινακίδες που έχει στήσει το Δασαρχείο της Πάτρας δίνουν ολοκληρωμένες πληροφορίες κι ενημερώνουν παραστατικά, με σχέδια και φωτογραφίες, σε δίγλωσση εκδοχή, τόσο για τη φύση του μοναδικού αυτού τοπίου, όσο και για τη διαδρομή της πεζοπορικής διαδρομής.

Αφήνουμε σαν αλλοπαρμένοι αυτό το υπέροχο αμάλγαμα από το ανάγλυφο της φύσης, της βλάστησης, των πετρωμάτων και της έλλογης ανθρώπινης επέμβασης, για να κατηφορίσουμε πια στο πιο εντυπωσιακό τμήμα της διάσχισης του Βουραϊκού.

Είναι το τμήμα που θα μας καθηλώσει ή, αν θέλετε, θα μας αναρπάξει από το γήινο κόσμο για να μας εκτινάξει στο ανυπέβλητο και μεταφυσικό διάστημα.

Οι έξη χαρακτηριστικές στάσεις που θα κάνουμε διασχίζοντας το ομορφότερο κομμάτι της διαδρομής, θα έχουν τα δικά τους στίγματα, τη δική τους, η καθεμία, δυναμική και ονοματοθεσία. Οι **Πόρτες**, η **Τρικλιά**, ο **Καταρράκτης**, το **Σιφόνι**, τα **Δικαστήρια** και τα **Νιάματα** θα διαγράψουν

μια καμπύλη στην ευθεία αποτίμηση του θαυμαστού και του υπερφυσικού κόσμου αυτής της υπέροχης ώρας του κοσμικού τοπίου.

Η ενότιτα του τοπίου, μαζί με την οντότητα των εντυπώσεων, θα εξιτάρουν τα αισθήματα, για να απογειωθούμε ίσαμε τις επουράνιες σφαίρες του εκστατικού και του εκθεωμένου.

Σε μία ταπεινή πινακίδα, πριν εισχωρήσουμε σε αυτά τα μαγικά πλουμίδια που έχει εκπονήσει η φύση, διαβάζουμε τούτο το μικρό μεταφρασμένο απόσπασμα από μια σωκρατική ρήση:

“Πήγαινε να ιδείς ένα ακρωτήρι, ένα βουνό, μια θάλασσα κι ένα ποτάμι – και τα είδες όλα...”

Συνεχίζοντας τον κατήφορο φτάνουμε σε λίγο στη θέση του 12^{ου} χιλιόμετρου όπου αρχίζει η “οδοντοστοιχία” της γραμμής, τα δόντια δηλαδή που υποβοηθούν την αναρρίκηση του συρμού. Λίγο πιο κάτω συναντάμε μια υπέροχη γέφυρα με πέτρινα βάθρα και σιδερένια ανωδομή. Περνώντας τη γέφυρα, αριστερά, είναι κτισμένο ένα «γκαλέτο», δηλαδή ένα μικρό σιδηροδρομικό κτίσμα, που στεγάζει πρόχειρα τους δι-

ερχόμενους ή τους τεχνίτες και συντηρητές της γραμμής. Καμιά τριανταριά πρόσκοποι είναι εγκατεστημένοι εδώ, έχουν στρώσει τους υπνόσακους για διανυκτέρευση και χορεύουν και τραγουδούν. Σε λιγότερο από 500 μέτρα φτάνουμε στο σταθμό Τρίκλια. Εδώ, σε ένα εκτεταμένο παραδεισένιο τοπίο, αναπτύσσεται μια όμορφη δασωμένη κοιλάδα με τη γραμμή να διασχίζει το μεσιανό στρώμα των πλατανόφυλλων. Σε μια γωνιά πίσω από το σταθμό υψώνεται ένα μάγμα ραδιολαριτών, ενός πετρώματος μελανού, με εξογκώματα.

Στα **10.600** μέτρα πέφτουμε στις Πόρτες. Λέγονται δε έτσι, γιατί μοιάζουν με πόρτες εισόδου και εξόδου από το στενό φαράγγι που σε αυτό το σημείο στενεύει τόσο πολύ, που οι τεχνικοί αναγκάστηκαν να διανοίξουν σήραγγα για να περάσει το τρένο και η γραμμή. Εδώ βρισκόμαστε στο πιο άγριο τοπίο του Βουραϊκού κι η αποθέωση της λιθανάγλυφης πλάκας φτάνει στο αποκορύφωμά της. Διατηρείται δε και η παλιά διάνοιξη με τη στενωπό της σιδερένιας γέφυρας, από όπου μπορούμε να αντικρίσουμε σαν σε στόμιο σωλήνα το μήκος του

Η οδόντωση του Βουραϊκού.

φαραγγιού που δεν ξεπερνάει τα τέσσερα μέτρα. Το φαράγγι μοιάζει με ένα τεράστιο στρουφιχτό φίδι που περιδινίζεται στην αγκαλιά της φύσης.

Περνάμε με προσοχή πάνω από τη γραμμή ενώ από κάτω αφρίζει το ποτάμι. Η διαδρομή από εδώ και κάτω γίνεται ολωσδιόλου εξωπραγματική. Το φαράγγι ελίσσεται μεσ' από τις σάρες των πανύψηλων πετρωμάτων που ορθώνονται σαν εντυπωσιακοί γίγαντες αφήνοντας ένα ελάχιστο για να αναπνεύσει ο κάθε τρυποφράχτης των βουνών. Το ποτάμι βουίζει, σε πνίγει η κλεισούρα και γι αυτό οι κατασκευές που η μία ακολουθεί την άλλη είναι πολλές, αλληπάλληλες και διαφορετικές. Το τμήμα που ονομάζεται "Σιφόνι" διαδέχεται ο "Καταρράχτης", όταν δε φτάσουμε στη επόμενη σιδερένια γέφυρα, θάναί σα να κρεμόμαστε πάνω από το νήμα των νερών που δημιουργούν ένα πανδαιμόνιο βουητών και σαρωτικών ελιγμών.

Οι καταβόθρες, τα βαθουλώματα, οι σχισμές, τα στριφτάρια κι η απεγνωσμένη λειτουργία του νερού να βρει διέξοδο από μια τέτοια στένωση γίνονται αντικείμενο απόλυτης παρατήρησης και θαυμασμού από το ύψος της γέφυρας που τα κάνει όλα να φαίνονται σαν σε κάτοπτρο, μέσα από τον αισθητήρα ενός μεγεθυντικού φακού.

Είμαστε στο 8^ο χιλιόμετρο και η κάθοδος παίρνει εξωκοσμικές διαστάσεις. Όταν ανοίγει κάπως το τοπίο, αλλά η αριστερή πλευρά του φαραγγιού εξακολουθεί να ορθώνεται σαν μαχαίρι, θα είναι αναγκαία η χάραξη και εκβάθυνση των βράχων και η κατασκευή τομής στα σπλάχνα του βουνού με παράλληλο υποστέγασμα για τη διόδο της γραμμής. Εκεί είναι που από την απέναντι μεριά της ορθοπλαγιάς θα φανεί η περίεργη βαθουλωτή αίθουσα των **"Δικαστηρίων"**, στη βάση της οποίας, δίκην δικαστών, ορθώνονται πέντε συστάδες σταλαγμιτών.

Μαγεμένοι από την ομορφιά, την πρωτοτυπία και την αρχιτεκτονική του τοπίου συνεχίζουμε τον κατήφορο ωστόσο φτάσουμε στο 5^ο χιλιόμετρο, όπου βρίσκεται ο σταθμός των Νιαμάτων. Από εδώ η κοιλάδα του Βουραϊκού ανοίγει, πέφτει όμως αργά – αργά και το σκοτάδι, αφού έχουμε όλη τη μέρα που περπατάμε και καθυστερούμε αποθαυμάζοντας αυτή την έξοχη κι ονειρεμένη διαδρομή. Όλες οι μάταιες έγνοιες έχουνε συντριφτεί και το μόνο που μένει ζωντανό είναι η ζεστή ανάσα των βράχων, η απέρριπτη μοναξιά και ο σφυγμός του νερού που αντιβουίζει τόσο έξω όσο και μέσα μας, ως μια ασύνορη διάσταση του "κόσμου". Έχουμε άλλα πέντε χιλιόμετρα για το Διακοφτό που θα διανυθούν σε μιάμιση ώρα, κάτω από το χλιαρό φέγγος της σελήνης που ωστόσο είναι κρυμμένη πίσω από τις κουρτίνες των σύννεφων. Πατούμε με σιγουριά και ασφάλεια στις τραβέρσες της γραμμής, ανά μισό μέτρο και προωθούμαστε, χαιρόμαστε όμως γι αυτό περισσότερο και από το εάν θα είχαμε σύμμαχο το φως της μέρας. Η νύχτα παίρνει και δίνει το δικό της "χρώμα" και ντύνει τις θολές υποψίες των βράχων με μια ιδιότυπη σαγήνη κι ένα μυστήριο κι αλλιώτικο "φως" που ομορφαίνει τα πράγματα, όσο και αν αυτά γίνονται ανυποψίαστα αλλά και ακαθόριστα.

Βαδίζοντας πια σε μεγάλες ευθείες, δίχως ανακατατάξεις στο έδαφος και τη γραμμή, θα φτάσουμε, περνώντας κάτω από τον νέο Εθνικό δρόμο, γύρω στις εννιά, στο σταθμό του Διακοφτού, όπου είναι αραγμένοι οι συρμοί του οδοντωτού δίπλα από την πολύβουη πλατεία, περιμένοντας το άλλο πρωί να ξεκινήσουν το οδοντωτό τους δρομολόγιο, σφηνωμένοι μέσα στα ανυπέρβλητα εκείνα βράχια του Βουραϊκού, γι άλλη μια φορά, σε αυτό το υπερεκατόχρονο "ταξίδι" τους....

www.pezoporiam.gr
το portal για την πεζοπορία και την περιπλάνηση στη φύση

